

REDACȚIA

Arad, strada Aulich Nr. 1

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:
pe un an 20 cor. pe 1/2
an 10 cor.; pe 1/4 de an
5 cor.; pe 1 lună 2 cor.
Zil de Duminecă pe an
— 4 coroane. —
Pentru România și
străinătate pe an:
40 franci.

Manuscrisurile nu se napoiază

ADMINISTRAȚIA:

Arad, strada Aulich Nr. 1

INSERȚIUNILE:

de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 b.,
și timbru de 60 bani de
fiecare publicațiune.

Atât abonamentele cât și
inserțiunile sunt a se plăti
înainte în Arad.

Serisori nefracate nu se
primesc.

TRIBUNA POPORULUI

O MARE PRIMEJDIE.

(S) Unde se încuibă Ovreii, pentru celelalte neamuri e gata primejdia. Ce au făcut din Ungaria, nu mai e nici o nevoie să stăruim. Cele rețelate de consilierul ministerial Egan sunt destul de recente și elocvente. Mai ales elocvente!

De astădată nu de primejdia din țeara-ungurească voim să vorbim, ci de cea semnalată în România. Am arătat, în timpul din urmă, cu deosebită luare aminte nu numai buletinele statistice, ce se publică în „Monitor“, despre sporirea îngrijitoare a Ovreilor și descreșterea populației indigene, dar și cele ce „România Jidă“, „Apărarea Națională“ și „Anti-semitul“ ne aduc zilnic despre mișelia fără seamăn a perclunaților pripășiți în regatul român.

Jași, falnică reședință de odinioară a lui Ștefan-cel-mare, a ajuns oraș jidovesc: majoritatea locuitorilor într-insul sunt Jidani.

Sunt atât de puternici acolo, că stăpânesc nu numai comerțul și industria, dar unii dintre ei au ajuns în funcțiuni înalte de stat: medici primari, profesori etc. Chiar zilele trecute se făcuse sgomot în giurul unui profesor Ovreiu, numit de curând mare, deși s'a botezat, continuă a-și păstra onorurile și slujbele ce-i deținea, încă mai de mult, coreligionarii săi.

Tot așa și în alte orașe din Moldova, că mai ales p'acel s'au încuibat, fiind Galiția și Rusia în apropiere. Pretutindeni ei se sporesc și amenință existența Românișmului.

S'au încuibat chiar la sate, așa că după-cum cetim în „Apărarea Națională“, senatorul M. Alexandrescu s'a simțit îndemnat să anunțe o interpelare guvernului, cerându-i să se ia măsuri severe contra așezării la sate a Ovreilor, lucru oprit altfel de legile României. Sunt expuse îndosebi părțile de la Nord ale Moldovei, unde au devenit și agresivi, așa că mai alaltăieri Curtea cu jurați din Jași a osândit la ani de închisoare pe câțiva Ovrei, cari cu privilegiul unor demonstrațiuni, omoriseră, în Jași, pe un Român și răniseră grav pe alții.

Că ce sunt de altfel în stare să facă Ovreii, arată cazul Hallier, antreprenorul, care tocmai acum se judecă cu statul român.

Advocatul acestuia, Poincaré, tot Ovreu, s'a purtat cu atâta obraznicie chiar în primele zile ale procesului, că a indignat pe toată lumea. A zis, în batjocură, că România este țeară orientală, a scăpat vorbe insinuante la adresa unor personaje politice din România, ear' despre inginerii români, cari au veghiat ca geșefarul antreprenor să nu facă înșelătorii la lucrările portului Constanța, de-asemeni s'a pronunțat în chip nu se poate mai ofensator.

E oare mirare, că desbaterile acestui proces se țin într-o casă păvâită de miliție?! Ar fi trist numai

când s'ar tolera, fără protest, ofensele și pagubele ce banda de Ovrei aduce României.

Am arătat, nu odată, marea solidaritate ce există între Ovrei de pretutindeni. N'ai apucat, în bună formă, să ameninți pe unul, și strigă deja toți!

Astfel, abia a mers vestea că în România unii bărbați cu sentimente naționale mai pronunțate cer măsuri contra ticăloșilor ovreiești, și eată, foile ungurești, aproape toate în mână ovreiești, tipă în contra României, unde Ovrei ar fi atât de persecutați și brutalizați, încât de groază emigrază!

O minciună mai miserabilă chiar și Ovrei rar scriu.

Căci nu e vorba de emigrare, ci numai de Ovrei veniți acum de curând din Rusia și Galiția, în număr așa de mare, că-i pornesc mai departe chiar coreligionarii lor, din cauza concurenței păgubitoare ce și-ar face.

Ziarele puse în solda Alianței Israelite Universale n'ar lucra însă în spiritul ovreiesc, dacă ar spune lucrurile cum sunt. Nu, ci ele exagerează și calomniază. Descriu „emigrarea din România a Ovreilor“ în culori atât de colosale, încât ai crede că acolo zilnic Ovrei sunt spânzurați de felinare ori jupuiți în pieața mare.

Ba împing îndrăzneala până acolo, că amenință „Egyetértés“ de eriscrie, că prin prigonirea (?) Ovreilor săi, România va ajunge în halul Spaniei!

Știu bine cei din Alianță, că asemenea comparațiuni nici nu pot să se facă fără a palmui adevărul. E vorba însă de a porni curent și astfel să intimideze guvernul României.

Ne place însă a crede, că odată deșteptată opinia publică asupra primejdiei mari ce amenință Românișmul, nu se va pute susține nici în regat vre-un guvern, care să se lase intimidat de Ovrei și să nu ia cele mai strașnice măsuri, fie chiar extraordinare, pentru a înlătura primejdia ovreismului.

Altmintreli ar ajunge și România în doaga Țării-Ungurești: să fie la discreția Ovreilor. Cine nu știe anume, că băncile — va să zică finanțele — în Ungaria sunt stăpânite de Ovrei?

Cine nu știe, că comerțul și industria earăși în mâinile lor sunt? Cât despre presă, s'a dat dovadă recentă chiar în afacerea Egan: presa întreagă tăbărise pe consilierul ministerial, care desvelise blăstemațiile Ovreilor, și el era cât p'aci să cadă jertfă Ovreilor, dacă nu făcea amendă onorabilă...

Ear când odată au ajuns la atâta putere, e greu să te mai aperi de ei ori să le înfrângi puterea.

Eată, de pildă, în Ungaria, întreaga aristocrație nescăpătată și cu mulți prelați, de când se tot căznește ca prin desvoltarea și întărirea agrarismului să mai ciungărească ceva din forța și influența Ovreilor, și totuși lucrurile merg greu de tot. Așa că toate guvernele sunt prizonierii

Ovreilor și Falk își permisesse să tascălească până și pe decedatul arhiduce Albrecht...

De cu vreme și fără îndurare, Ovrei trebuie pretutindeni puși la locul lor. Altfel forța lor crește tot mai mult și răul ce-l vor cășuna va fi mai omoritor ca pecinginea.

Inchiderea sesiunii a treia a Dietei ungare. În timpul petrecerii sale din urmă (de Sâmbătă seara până Luni dimineața) în Viena, ministrul-president Szell a raportat Mjestsității Sale Monarhului și despre afacerea privitoare la închiderea actualii sesiuni a Dietei. Parlamentul actual maghiar și-a început activitatea la 23 Noemvre 1896. Mai lungi au fost cele dintâi două sesiuni: prima a ținut anume până în 16 Ianuarie 1898, iar a doua s'a terminat în 16 Maiu 1899. A treia sesiune, cea actuală, începând din 17 Maiu 1899, se va termina în săptămâna viitoare după o durată, va să zică, de vro zece luni. Mai scurtă și decât aceasta va fi sesiunea a patra, care începe într-una din zilele săptămânii viitoare, după încheierea desbaterii asupra bugetului, ear' a cincina poate nici nu va mai ajunge la rînd, din pricina, că în același timp se încheie și actualul pe-mă dietal, când vor avea să se facă alegeri noue.

Conferențele pentru cota. După știrile șarelor din Budapesta, terminul conferențelor pentru desbaterea cotelor s'a stabilit entru zilele prime ale lunii Maiu a. c. Era vorba, ca comisiunile alese pentru desbateră cotelor să-și înceapă lucrările înainte de Paști; dela asta s'a abstat însă — spune „Pest-Hirlap“ — din diferite motive. Atâta e sigur că în comisiunea austriacă va trebui acur să se aleagă un nou membru în locul decedatului Dumba, ceea-ce în curând se va și face.

Taxele de cărăușit la alegerile de deputai. Privitor la regulamentul comitatelor pentru taxele cărăușitului la alegerile de deputai dietali, ministrul unguresc de intern tocmai acum a trimis o circulară tuturor municipiilor comitatense. În această circulară ministrul provoacă comitatele, ca, pe emeiul principiilor designate în circular și în consonanță cu raporturile locale, să regătească noue regulamente privitoare la axele de cărăușit și acestea să le subșternă ministrului pentru aprobare.

DIN ROMANIA

Intrunirea liberalilor.

Duminecă după amiază partidul național-liberal a ținut o mare intrunire în sala Dacia (București). A presidat dl D. Surdza, care a sosit dela Berlin Duminecă înainte de amiază, făcându-i-se o călduroasă primire.

La intrunire au vorbit d-nii C. Cernescu, M. Pherechidi, V. Morșun, D. Sturdza și G. D. Paladi. Lume imensă a aplaudat pe toți oratorii, cari au vorbit mai ales de afacerea Hallier. În aplauze unanime s'a primit o moțiune, protestându-se împotriva guvernului care a instituit tribunalul de arbitri spre a judeca diferendul dintre statul român și antreprenorul Hallier.

Intruniri s'au mai ținut de liberali la Jași, Craiova, Tergoviște, Buzău, Brăila, R. Sărat etc. etc., în toate reședințele de județ.

Din toate părțile s'au trimis telegrame de protestare M. Sale Regelui acoperite cu sute de subscrieri.

Un mare filantrop.

Sâmbătă, 11 Martie v., oarele 3 din zi, s'a stins din viață în București Tache Anastasiu.

Partidul național-liberal perde într-insul pe unul din cei mai devotați membri ai săi.

Om de bine, generos, iubitor al țerii, care l'a văzut de mai multe ori milionar, Tache Anastasiu lasă ca moștenitoare universală a averii sale Academia Română.

Luni, doamna Elena Tache Anastasiu, soția defunctului filantrop însoțită de d-nii Dimitrie Sturdza, Constantin G. Cocias și Dimitrie Roșu, fratele doamnei Anastasiu, s'au prezentat înaintea dlui Oscar Niculescu, primul-președinte al tribunalului Ilfov, și au depus un plic sigilat, în care se află testamentul dlui Tache Anastasiu.

Deschisându-se plicul, s'a găsit un testament olograf, prin care defunctul instătuie ca legatară universală pe Academia Română din București.

Academia este îndatorată:
1) Să întrețină pe moșia Călmățuii o școală primară de băieți, ai cărei instituitori vor fi numiți de ministrul instrucțiunii și vor fi plătiți la fel cu cei ai statului.

De preferință vor intra în această școală băieți de țărani de pe moșiile defunctului.

2) În palatul dela Țigănești, unde odinioară logofătul Conachi scria versurile sale, se va înmușa o școală de meserii, agricultură sau comerț — după-cum va crede mai nemerit Academia.

Elevei ce se vor distinge vor fi trimiși ca bursieri în străinătate.

Casa de Tecuci trece în proprietatea comunei; în această casă defunctul instalase deja o școală profesională de fete.

Averea defunctului se evaluează la 4 milioane.

Ca executor testamentar a fost desemnat amicul său, dl C. Cocias, avocat în Brăila.

Dl Cocias își va îndeplini însărcinarea fără să primească nimic în schimb.

Din Dietă.

— Ședința dela 27 l. c. —

Parcă tocmai fiindcă s'au lungit prin conclud până la orele 3 după amiază, ședințele camerei maghiare de-atunci încoace sunt mai scurte decât totdeauna până acum. În această ședință s'a început și s'a încheiat desbateră asupra bugetului finanțelor, care abia o oară și jumătate a dat de lucru „părinților“ patriei.

Referentul bugetului a fost deputatul Lévy Lajos, care, de încheiere, a pretins mai mare strictetă față cu institutele de bani și depuneri, căci numai astfel se vor pute cruce milioane pentru clasa de jos a poporului, și a solicitat realizarea reformei pentru dările directe.

După el a vorbit Kossuth Ferencz, criticând aspru alcătuirea bugetului. Cu date numeroase a cercat să arate, că bugetul finanțelor nu e real; el neconținut trebuie spriginit prin acoperiri secrete și prin noue aruncuri bugetare. A mai mări bugetul acesta, e peste putință, — zice oratorul; — căci în timp ce el se urcă din

an în an, averea țerii scade necontenit.

În anul 1868 bugetul finanțelor era de 185 milioane, iar astăzi el se urcă la suma de 503 milioane. Guvernele—zice—cheltuesc din greu și urcă dările, dar de ameliorarea sortii contribuabililor nu se îngrijesc, ba-i încearcă și-i forțează an de an cu feurite dări noue, iar poporul se mistue în miserie. Darea de consum, de pildă,—zice vorbitorul—în 1868 era de 12 milioane, iar azi se urcă la 158 milioane. Și cu toate că bugetul se urcă din an în an, banii tot nu se ajung. Pentru urcarea plății ofițerilor sunt bani, dar pentru a le fi funcționarilor, nu ajung—încheiat Kossuth.

Deputatul Smialovszky s'a pus în apărarea bugetului și ar dori o armonizare a industriei mari cu a celei mici.

Horánszky Nándor asemenea a apărât bugetul. Recunoaște și dînsul, că resursele de venit stagnează, dar—zice—dacă nu vom cheltui pe toate nimicurile, dacă o bună ordine ținem în îndeplinirea dorințelor noastre atât la urcarea, cât și la scăderea dărilor,—atunci nu vom pierde echilibrul. Astăzi cea mai ardentă trebuință avem—zice—de urcarea lefii funcționarilor de stat și municipali; asta e o datorie morală, după ce odată lefii ofițerilor sunt ameliorate.

După astea, încheiata fiind discuția generală, și-a expus vederile și plsnurile ministrul de finanțe Lukács László. În vorbirea sa ministrul s'a apărât față de Kossuth și a arătat necesitatea unui arunc bugetar, fiindcă la timpul său nu s'a știut că de mare va fi cota. Lui Horánszky ministrul a răspuns, că urcarea plății ofițerilor nu se poate amena pentru multă vreme, dar aceasta nu se poate face deodată. În ce privește învinuirea cu forțarea dărilor, ministrul a observat, că această împregiurare nu poate să fie așa de îngrijitoare când toate comunele cer—oficiu de dare (?).

După vorbirea ministrului, bugetul finanțelor a fost primit neschimbat, în general și în special.

Alegerile pentru Sinod.

Eparhia Aradului.

În cercul Aradului majoritatea voturilor în toate comunele a intrunit-o numai dl Romul Ciorogariu. Celelalte voturi s'au împărțit între dnl V. Pagubă, Dr. L. Ghebeș și I. Moldovan. Nu se știe încă exact care dintre aceștia trei are voturi mai multe.

În cercul Radnei dnl I. Beleş și Sava Raicu, în cercul Chișineului dnl M. Velici și Dr. C. Ardelean, în cercul Boros-Ineului dnl G. Feier și V. Goldiș, în cercul Hălmașului dnl P. Truța și Dr. C. Groza nici n'au avut contra cui să lupte.

În cercul Șiriet alegerile vor fi Duminecă.

Luptă mare s'a dat în Buteni, de unde ni-se scrie: „Deși știe că n'are drept să fie ales, dl Dr. T. Popescu totuși a umblat pe aici, dimpreună cu venerabilul său părinte, pentru a cere voturi. S'au găsit pe ici pe colo preoți, cari s'au simțit îndemnați să-l asculte. Majoritatea, după cât s'a aflat, vor avea-o însă dnl Dr. G. Popa și N. Mladin“.

La Lipova s'a cutremurat greu pământul sub părintele protopop. Dl Dr. I. Suciu are o imensă majoritate. E aproape sigură și reușita dlui Aurel Micu, așa că dl prota rămâne pe jos cu candidații sei. Măcar că înscenat-a și de astădată scandale.

În Birchiș earași e aproape sigur că dl Dr. Marta a reușit.

La B. Comloș au reușit d-ni Dr. N. Oprean și Aurel Petrovici, fără contra candidați.

Din alte părți n'avem încă știri pozitive.

Si din câte știm încă n'au fost sistematice.

Din Austria.

Luni, în 26 l. c., s'au descis Dietele provinciale austriace, într'n timp, când marele sfat împărătesc început să pauzeze pentru timp neotârât.

Dieta Boemiei s'a deschis în niște și prima ei ședință a trecut fără incidente neplăcute. Între rapoartele puse pe biroul Dietei se găsesc mai multe propuneri privitoare la chestia folosirii limbilor; ear

între interelațiuni se amintesc îndeosebi două: una în cauza liferării de tunuri pentru Englii r., și alta privitoare la lipsa și scumpirea cărbunilor de peatră.

Dieta Moraviei a fost deschisă prin o vorbire a guvernorului Zierotin, întâiu în limba germană, apoi în cea cehă, declarând, că va lucra din toate puterile pentru binele provinciei și cu prevenire va promova tendințele pentru împăcarea naționalităților din țeară.

Dieta Știriei a fost deschisă prin o lungă vorbire a contelui Atters, care a salutat cu bucurie pe contele guvernor Olary, fostul ministru president, care din nou apare în Dieta provinciei și a spus, că actuala sesiune cu greu va dura mai mult ca până în 15 Maiu.

Cu privilegiul deschiderii dietei Vararberg-ului, șeful provinciei a accentuat că datorie a guvernului, să reguleze chestia limbilor, o chestie, care reclamă tot sprigul Dietei.

În legătură cu acestea din Praga se vestește, că într'o conferență de Duminecă Dr. Gregor a ținut o vorbire aprinsă, în care a atacat pe Cehii-tineri, cari din obstrucția pornită au scos proiectul de lege pentru recruți, voinđ prin aceasta să aibă parte de grația guvernului. A mai atacat apoi îndeosebi pe fostul ministru de finanțe Dr. Kaizl, despre care a zis, că e sluga celui ce îi dă mai mult.

În aceeași conferență s'a prezentat și o rezoluțiune, în care Dr. Gregor era prolocut să iasă din clubul Cehilor-tineri. Aceasta însă nu s'a putut vota, din cauză că adunarea a fost disolvată.

O asemenea adunare mare s'a ținut și în Szaz, în care au vorbit deputații Schönerer-ianți: Iro și Kittel. A predus mare consternație îndeosebi vorbirea lui Iro, care a atacat Coroana în chip așa de violent, că adunarea a trebuit să se disolve imediat. S'au făcut și câteva arestări din partea poliției.

De lângă Timișoara.

Martie, 1900

Dr. Iosif Gáll, impus și susținut din fondurile comunelor politice etc.“

La acestea've rog, permiteți-mi a reflecta că treaba stă azi cu totul altmintrelea decât cum dv. sunați informați. E drept, că acest „Monitor“ era numai al d-lui magnat Dr. Iosif Gáll, azi însă, schimbându-se constelațiunile politice, s'au schimbat și oamenii la—față, căci între Gáll și Mocsonyi, și codița de Pavel, nu mai sunt divergențe de vederi, așteptăm numai momentul ca să vedem, care din aceștia a învins pe adversarul său.

Dovadă că astăzi acel „Monitor“ se susține și de către „Timișana“ dlui Mocsonyi, nu numai din „fondul comunelor“.

Acolo, unde bravul Ungurian, atât mult a muncit și ostenit, vedem că o de dăbalași se răsfăță la razele luminoase a căldurii celui „Monitor“, care din cinstă nu face Bănățenilor.

Agerul Mocsonyi, la ocaziunea alegerii lui Rotariu de director al „Timișanei“ prevăzută, când lui Pavel i-a zis: „Herr Morgen werden Sie ein Werkzeug Händen des Erzprister Putici sein“. Și că acest viclean de Putici a învins—pe Mocsonyi, spulberând tot ce un Ungurian cu Mocsonyi intenționaseră.

Astăzi, spiritul celui „Monitor“ ocupă loc de onoare pe masa „Timișanei“ domnește în „Timișana“, ergo liniștită tem afirma, că acel „Monitor“ nu este mai al dlui Gáll, ci și al Mocsonyiei.

Panama oficiului de dare din Arad la Curie.

Din Badeapesta se telegraficează că Curia a adus și ea ieri sentința afucerea panamei de la oficiul de dare din Arad.

Curia a aprobat în întregime sentința Tablet regestii din Oradea mare.

În urma acesteia Bács Nádor are să fie robul temniței 8 ani de zile din care i-se socotesc însă ca împliniți 4 ani.

Pentru Scheinberger Márton de temniță, din cart 4 i-se socotesc împliniți.

Pentru Király Géza 5 ani ear' pentru Czeglédy Mihály 6 ani de temniță i-se socotesc împliniți deja prin închisoarea preventivă.

Tenner Rudolf are să-și facă aci încolo pedeapsa de 1 an și 6 luni în temniță; ear' ceilalți condamnați Bognár Pál, Prodánovits Miksa Kovács Pál și Bérczi Alajos

Arad, 28 Martie 1900

Lege sancționată. Foia oficială a acă „Wiener Zeitung“ în numărul de publică sancționarea din partea Majestății Sale a reformei electorale vieneze.

Inmormântarea lui Dumba. Er. c., s'a făcut în Viena cu mare pompă înmormântarea decedatului mecenat Dumba. Pe la orele 10^{1/2} în piața Fleischmarkt se adunase o enormă mulțime

FOAIA „TRIBUNEI POPORULUI“

Chindia.

Stau acum pe-o buturugă
Și mă uit prin văi,
Nu-i mai mult decât de-o fugă
Până'n deal; și par'că-i oaste
Cum se ved în șir pe coaste
Sutele de clăi.

Împregiurul meu învie
Toate câte sunt.
Ce de joc și veselie,
Când e soarele la toacă!
Eată-le, sărind se joacă
Undele de vânt.

Una printre clăi s'ascunde;
Umblă pe furiiș,
După ea mai multe unde,
Fuge care mai de care,
Dar' cotind, gonita sare
Repede'n tușiș.

Toate'n câmp acum s'adună
Crângul răscolind,
Ear' frunzișul sună, sună,

Dar' pe când aleargă ceata
Eat-o, din tușiș și reata
Iese hohotind.

Ies, cu capul dat pe spate,
Soațele-i spre văi;
Răsvrătesc întunecate
Brazdele de fân, se'ncurcă
Printre spinii și earași urcă
Coasta printre clăi.

Și mereu așa colindă
Dealurile 'ntregi,
Și'n sfrșișit, când e s'o prindă,
Toate cad pe ea de-odată,
Din grămada 'nceșerată
Nu le mai alegi.

Multe guri acum se 'ngaimă,
Vălmășag nespuz;
Paiele din câmp de spaimă,
În vârtej acolo prinse
Se rotesc și joacă 'mpinse
Se ridică 'n sus.

Liniștite 'n urmă toate
Tac și stau pe loc.
Nu știu, de-obosite poate,

Ori aleg prin Ugă-Bugă
După cine să mai fugă
Într'al doilea joc.

Că'n curând încep să salte
Pe sub tei; și cern
Flori de tei din crângi înalte.
Loc făcându-le să treacă,
Erbi și flori pe câmp s'apleacă,
Spicele s'aștern.

Ear' din teiu privind la ele,
Ispitiți de joc,
Niște pui de rândunele
Și-au uitat mănecarea 'n gură:
Jocul asta nu-l știură!
Cerule, fă loc!

Unu'ncepe-acum să-și bată
Aripele 'n vânt,
Eată-l toți acum deodată
Ciripind în zări senine:
Ear' pe sus pe-acolo-i bine,
Nu ca pe pământ!

Și se 'ncinge-o veselie,
Toate sar mereu,
Flori și erburii în câmpie,

Vânt și flori și rândunele—
Vesel, de-aș pute cu ele
M'aș juca și eu!

Gătul mierlele 'ntinsindu-l
Nici nu mai ajung,
Să răsuție,— așa li-e gândul,
La ce ved, la câte-ascultă,
Și 'n uimirea lor cea multă
Șueră 'ndelung.

Veverița de mirare
Când e 'n vîrf de fag,
Când p'un ram, când p'altal
După-cum mai bun e locul
Printre crengi să vadă jocul
Cel așa de drag.

Eată-i epurii, nebunii,
Coarne 'n cap își pun,
Stau în două labe uniți,
Alții peste cap s'aruncă.
Sturzii hohotesc pe luncă,
Și de ris nebun

Pitpalacu'n grâu sughiș,
Ear' nepoții lui,
După mama cea pestrișă,

public, între care erau: toți membrii mini-sterului în frunte cu ministrul president Körber; ministrul de externe contele Goltchowski, mulțime de reprezentanți ai puterilor străine aflați în Viena; m. l. mulți deputați; senatul orășenesc în frunte cu primarul Lueger; un mare număr de aristocrați, ear' Majestatea Sa a fost reprezentat prin principele Lichtenstein. Ceremonialul funebru a fost săvârșit după rital gr. orientat de mai mulți membri din clerul grecesc.

Deputați mireni la sinodul arhiepiscopesc. Dela scrutinul de Duminecă pentru alegerile de deputați mireni la sinodul arhiepiscopesc se știe până acum rezultatul următor: In cercul Sibitului sunt aleși Parteniu Cosma și I. A. de Preda; In cercul Săliște Petru Drăghiciu și Dr. D. P. Barcianu; In cercul Tarda Sivestru Moldovan și Dr. Ioan Stroia; In cercul Sighișoarei Dr. Liviu de Leményi și Ioan Baptist Boiu.

Titlul Stefaniei după măriție. Regele Leopold al Belgiei, tata Stefaniei, a înștiințat curtea vieneză, că flica sa Stefania de aci încolo nu are să mai poarte nici titlul de altă, nici cel de principesă regală a Belgiei. Despre această dispozițiune a regelui belgian primul maestru al curții vieneză va înștiința prin o circulară pe toate oficiile curții și pe cele ale statului.—Prin urmare, de aci încolo, foata archiducesă moștenitoare de tron Stefania va ave numai titlul de „iustitate“.

Baronul Dr. Florian Ziemalkovszki, fost ministru austriac, care singur dintre toți ministrii austriaci a stat la putere timp de 15 ani, — a reposat în Viena în vârstă de 83 ani. Decedatul bărbat de stat a fost fiul unei sârmane bucătărese, și s'a bucurat todeauna de cea mai deplină încredere a Coroanei.

Rectificare. Adevărat, că în centru s'a pus în combinație în tractul Șiriet dl Russu Șirianu și A. Boțoc, dar' atunci nu aveam nici o idee despre hotărârea conferenței.

Cum se „combate“ în România. Se știe că Duminecă după amiază partidul național-liberal din România a ținut adunări de protestare în toate orașele țării.

Pentru a-i face pe cetățeni să n'asculte glasul partidului liberal, „Evenimentul“, ziar conservator, redigiat de amicil d-lui Fleva, a publicat și el z-le de a rându: în fruntea

Mai peștriți ca ea la pene, Sprintenii fug prin burnene Doi-spre-zece pui.

Și mereu se'ncinge jocul, Până pe'nsărat — Și e plin de riset locul, Plin de cântec deal și vale Câte-un nor drumeț pe cale, Curios și el,

Stă pe loc acolo'n naltul Cerului privind. Pleacă apoi. Dar vine altul. Nu știu ce gândește norul, Dar' atotatăpâniturul Soare'n cer stmbind,

Ca un moș privind nepoții Zice: „Așa, băci! „Veșeli și la joc cu toții! „Pentru asta-mi place mie „Truda mea de-o vecinicie „Să tot nasc vieți!“

C. Coșbuc.

sa un apel, care începe astfel :

„Cetățeni. Colectiviștii nerușinați, cari au cercat să introducă limba maghiară în școlile române din Ardeal, în unire cu socialiștii cosmopoliți, vă invită la o întrunire de protestare“ etc. etc.

Citiserăm (în presa conservatoare) multe rele despre partidul național liberal. Cum și ce fel „au cercat să introducă limba maghiară în școlile române din Ardeal“ n'am auzit însă. Desigur, n'o știu nici confrății ieșeni. Vorba era însă, că pentru a „combate“ pe „colectiviști“, ei țineau să spună un lucru mare, îngrozitor!... Și s'au executat. Bravi luptători!

Un nou prelat papal. Foile maghiare înregistrează știrea, că canonicul gr. cat. Augustin Lauran de la O.adea-mare a fost de curând numit din partea Papei ca prelat papal. Foile patriotice se grăbesc cu toatele să felicite pe dl Lauran din incidentul distincțiunii „meritate“.

Societatea academică „Junimea“ din Cernăuți în ședința plenară ordinară din 18 Faur v. a c. și-a constituit comitetul pentru al II-lea semestru al anului administrativ 1899/1900 în următorul mod: Președinte: Teofil Tarnavski, stud. jur.; vicepreședinte: Oct. Piotrovski-Petrescu, stud. jur.; secretar I.: George Bărtoi, stud. jur.; secretar II.: Orest Luția, stud. fil. cassar: Eugen Ilea, stud. jur.; contorlor: Mihail Bărtoi, stud. jur.; bibliotecar: Dumitru Popescu, stud. jur.; ecoanom: Simion Șufu, stud. fil.

Proprietățile de pământ în țările coroaanel ungare. La ordinul ministrului ungher de agricultură s'a publicat o statistică asupra împărțirii proprietăților de pământ în țările coroaanel ungare, din care estregem următoarele: În Ungaria sunt cu totul 2,795,885 proprietăți de pământ. Numărul populațiunii, care trăiește numai din agricultură, e de 4.447,088. dintre cari 69%

Rugare către toți acei P. T. domni și Onorate institute, cari vor binevoi a concurge cu maritimosele lor contribuiri la repararea radicală a bisericii gr. or. române din comuna Timiș Secaș, carea încă în anul trecut, în urmarea unei teribile vijelii fatru atâta s'a ruinat, că s'a prăbușit turnul, care, căzând pe coperiș l-a nimicit cu totul, ruinând și un zid al bisericii. La aceste reparări radicale recerându-se o sumă considerabilă de peste 3000 coroane, care sumă credincioșii comunei T.-Secaș, în urmarea deplorablei lor stări materiale, din propriile lor puteri nu sunt în stare a o recuira. Deci constrins prin fatala soartă, subscribul comitet parochial apelează la concursul și la spriginul maritimose al P. T. domni și Onoratele institute, spre a pute realiza acel nobil scop de a repara sf. biserică, în care todeauna se vor înălța rugăciuni fierbinți către Atotputernicul Dumnezeu pentru îndelunga sănătate, fericire și prosperare a fiecărui maritimose și nobil contribuitor. T.-Secaș, la 1 Martie 1900. În numele comitetului parochial: Demetriu Morariu, preot și președ. com. parochial; Iliu Adam, not. com. par.

„Los von Rom“. Din Graz se scrie, că zilele trecute preotul ieșit Freund, plebanul orășenesc, a voit să țină în biserică o predică dar' publicul numărös l'a întrerupt cu strigări de: „Los von Rom!“ Demonstrații s'au dus apoi însuțea redacțiunii ziarului „Grazzer Tageblatt“, unde au continuat demonstrațiunea, ear' de aci la statua lui Iosif II., de unde însă au fost împrăștiat de poliție.

O comună păcătoasă. O întreagă serie de cele mai negre păcate s'a descoperit zilele trecute în comuna ungurească Nagy-Törös: ucidera de copii în pântecul marelui La șfatu și cu ajutorul unei fete bătrâne, anume Gyulai Terka, o mulțime de femei din rumața comună și cu știrea bărbailor lor ani de-a rindul au comis acest păcat, căruia au căzut jertfe nu numai sufletele nevinovate, dar' chiar și mulțime de mame ca femei tinere. Au fost arestate până acum 14 femei și fete din comună și încă alte 25 de casuri au fost denunțate autorităților. Din acestea asemenea au fost găsite 13 femei vinovate de această crimă oribilă.

Diplomat — „plietisitor“. Un cas pe cât de interesant, pe atât de curios se vestește din capitala Rusiei. Se scrie anume, că ambasadorul Germaniei la St. Petersburg, principele Radolin, s'a simțit greu ofensat prin cuvintele marelui duce ruses: Vladimir, care la un bal a curții ar fi declarat unei dame de onoare al curții, că „tu e om pe care mai plietisitor decât diplomatul german“. Pentru aceasta ambasadorul german s'a plâns nu de mult marelui duce Pavlovna, soției marelui duce. Aceasta însă, eși e ficia marelui principe de Meklenburg, a supărat de spusele ambasadorului și a declarat, că dinsa nu voește să fie privită în Petersburg ca principesă germană și că acolo dinsa e exclusiv mare ducesă rusă. În urma acesteia ambasadorul s'a dus cu planșoarea la ministrul de externe ruses contele Muraviev, care a rugat apoi pe marele duce Vladimir să insiste pe lângă soția sa, ca aceasta să spună ambasadorului german câteva cuvinte de mângâiere. Inșă, ce să vezi? — Marea ducesă a declarat, că ea riel într'un cas nu-și va cere iertare și că va refusa ori ce vizită, ce-și va face ambasadorul german. În urma acestui incident la curtea rusească așa se crede, că principele Radolin va părăsi oficiul de ambasador și se va depărta din capitala Rusiei.

Protopop sinucis. Din Ó-Bacsse se telegrafiază, că protopopul rom-estatic Matoss

Frințșori gemeni. Nu e cas des acia în familiile domitoare. De astădată însă casul următor se vestește din Oldenberg, unde marea principesă Elisabeta, Lunt la amazi a dat naștere duor gemeni, un prișșor și o mică prinsesă. Mama se află bine, dar' gemenii numai puțin au trăit duă naștere, murind pe rind amândoi.

Dărimarea murilor chinezi. În fine s' hotărât acum și cu soartea acestei minuni a lumii așice. Murii chinezi, cari de 200 de ani împrejmuesc „imperiu ceresc“, s' vor dărma. Lungimea lor e de 2500 kilometri, înălțimea de 6C urme, lățimea la basă de 25, la partea superioară de 15 urme. Chinezii, cum se știe, ridică-eră acest zid monstru în contra invasiunii Tătarilor, și a lucrat la el 2 milioane de oameni. La dărmaarea lui încă vor trebui să fie folosiți am tot atâția muncitori.

Raportul anual al societății academice române „Junimea“ din Cernăuți, a apărut în broșură pe al XXI. an administrativ, delu 27 Noemvrie 1898 până la 27 Noemvrie 1899.

Un dresor de cai care a stat în serviciul mai multor case, la nobilii din Ungaria în această calitate; ocupându-se exclusiv în decurs de peste 20 ani cu dresatul cailor la călărit și trăsură — își caută aplicație ca dresor de cai la vre-o curte boierească din România.

Doritorii a se adresa la George Borbéliu (de origine român) în Temes-Ujfalu (Ungaria).

Posta redacției.

— Mai multora din protopopiatul Boșovineului: Protopopul D-Voastre n'are să îngereze asupra parochiilor în ce privește convocarea sinoadelor parochiale pentru alegerea deputaților mireni la Sinodul eparchial. Parochiile din tract, cari au săvârșit această alegere Dumineca trecută, au lucrat corect; ear' acelea, cari au amănât o pe Dumineca viitoare, n'au comis nici o eroare

sau ilegalitate. Acesta e un drept al parochiilor, independent de ingerența șefului tractului.

Avis.

Rugăm pe toți abonanții nostri restanțieri să binevoiască a-și achita de urgență datoria ce au către

ADMINISTRAȚIE.

ULTIME ȘTIRI

Regele Carol în Academia română.

Foile ungurești publică din Bucureștii următoarea telegramă cu data 26 l. c.

Azi Regele Carol a deschis sesiunea ordinară din estan a Academiei române. Regele, ca president de onoare al Academiei, a ținut o vorbire, care a fost primită cu mari ovațiuni din partea Academiei. Cu acest privilegiu Regele Carol a dăruit Academiei un manuscris de mare valoare. La această ședință festivă a luat parte și moștenitorul de Tron, principele Ferdinand.

Răsboiul anglo-bur.

Londra, 27 l. c. Agenției „Reuter“ i-se raportează din Barklyvest: O trupă de 400 Buri din nou a ocupat orașelul Papkuel și pe toți resculații din ținut i-a constrins să se alăture carăși la Buri din Transvaal.

Bruxella, 27 l. c. O deputațiune compusă din persoane fruntașe ale statului liber Oranje va sosi în Aprilie la Neapol, de unde va călători mai întâiu de-a dreptu în Berlin, ear' de aci peste Anvers se va duce la New-York. Se zice, că misiunea acestei deputațiuni este: să ofere Germaniei și Statelor-Unite protectoratul asupra celor două republice ale Burilor, dacă aceste puteri sunt aplicate să scoată republicele bure de sub suzeranitatea Englițerei.

Londra, 27 l. c. Armele depuse de Buri prin generalul Clumens la Philippopolis în cea mai mare parte sunt buciți rupte de arme vechi. Englezii sunt de credință, că Buri au îngropat în pământ armele de sistem Mauser. Oficerul prisionier Grobalaar ar fi declarat Englezilor, că cucerirea statului Oranje ar fi un mare pericol pentru Englezii, deoarece-ee acolo ar fi reșcoale continue.

Londra, 27 l. c. Asociația Africanderilor a ținut în Paarl o adunare, în care orătorii au accentuat, că dacă independența celor două republice ar fi acum știrbită, nu vor trece nici 6 ani, până va erumpe un nou răsboiu. Răpirea independenței republicelor ar fi o mare și permanentă primejdie pentru situația de mare putere a Englițerei.

Londra, 27 l. c. Ziarul „Daily-News“ i-se raportează cu data 25 l. c. din Bloemfontein:

„Generalul French s'a întors la Bloemfontein cu toată cavalerimea, fără ca să fi intrat în luptă cu Buri. În ținuturile, pe unde a trecut cu trupele sale, mai mulți Buri au depus armele.“

Londra, 27 l. c. Telegrama particulare dau un tablou foarte trist pentru Englezii despre situația orașului Mafeking. Una dintre acestea vestește că Buri bombardează strașnic orașul. Perderile Englezilor sunt considerabile.

Editor: Aurel Popovici-Barcianu. Red. respons.: Ioan Russu Șirianu.

Concurs de licitațiune minuendă.

In scopul renovării bis. gr. ort. române din COVASINȚ cu preliminarea sumei de 7752 cor. 92 fl. se publică termin de limitare ținândă la 25 Martie (7 April) 1900 anteameaz la 11 oare in școala din Covăsint.

Condițiunile de limitare planul și preliminarul de spese in oarele oficiose se pot cere la oficiul parochial din loc.

Covăsint la 13/26 Martie 1900.

NICOLAE COLF,
pres. com. paroch.

432 1—3

Calindarul nostru

pe anul visect 1900

ca prim călindar scos în tipografia noastră

cu ilustrațiuni, cu un bogat și variat cuprins literar.

Prețul 30 cr.

plus 5 cr. poro postal.

Doritorii de a și-l procura sunt rugați

a se adresa la

Administrația „Tribunei Poporului“

La comande mai mari de 10 exemplare

dăm 20% rabat.

ADMINISTRAȚIA

„Tribunei Poporului“.

A apărut

Și să află de vânzare la administrația „Trib. Poporului“

următoarele opuri:

1.) „Calendarul nostru“ — pe 1900. prețul	— — — — —	cor. —.60 fl.
2.) „Amicu Poporului“ — de Titus Vuculescu, pretor. Indrepar practic in cause administrative. Prețul	— — — — —	„ 1.— „
3.) „Lupta pentru drept de Dr. Rudolf Ihering traducere de T. V. Păcățean, prețul	— — — — —	„ 2.— „
4.) „Judecătorile cu jurații“ — de Teodor V. Păcățeanu, prețul	— — — — —	„ —80 „
5.) „Libertatea“ — de Ioan Stuart Mill, tradusă de T. V. Păcățeanu, prețul	— — — — —	„ 2.— „
6.) „Principiile politiceii“, după Dr. T de Holtzendorf, de T. Păcățeanu —prețul	— — — — —	„ 4.— „
7.) „Caractere morale“ — exemple și sentințe culese din istoriile și literaturile popoarelor vechi și moderne, de Ioan Popea, profesor in Brașov. Prețul.	— — — — —	„ 2.50 „
8.) „Războiul pentru neatârare“ și „Povestea unei coroane de oțel“ ambele de George Coșbuc. Prețul Războiului	— — — — —	„ 1.20 „
Prețul „Coroanei“	— — — — —	„ 1.60 „
9.) „Din vremuri apuse“ — de Judita Secula născ. Truția — prețul	— — — — —	„ 1.— „
10.) „Vieritul“ — de Petru Vancu, prețul	— — — — —	„ 1.— „
11.) „Teoria Dramei“ — de Dr. Iosif Blaga. Prețul:	— — — — —	„ 3.60 „
12.) „Juvenilia“ — de Sextil Pușcariu. Preț:	— — — — —	„ 1.60 „
13.) „Cuvântări bisericesti“ — traduse de Ioan Genț. Preț.	— — — — —	„ 5.— „
14.) „Pribeag“ — de Ioan Iosif Sceopul, preț	— — — — —	„ 1.50 „
15.) Instrucțiuni populare despre Datorințele și Drepturile purtătorului de dare edate de Vilhelm Niemandz prețul	— — — — —	„ 1.20 „
16.) „Liturgia Stului Ioan Crisostom“ (pe note) pentru cor mixt pe 4 voci — de Nicolae Stefu învățator in Arad. Aceasta liturgie conține toate cântările liturgice, ce are să răspundă corul in Dumineci și sărbători. Pe lângă acestea mai conține irmoase pricesne și un adaus de cântece populare. Toate imnele se pot cânta și numai pe 2—3 voci. Prețul unui exemplar s'a redus dela 6 la 5 coroane.		

La comande să se mai adauge de fie-care op 10 fleri spese postale.